OLÁH—HORVÁTH—ROMHÁNYI

NÉZD MEG AZ APJÁT

Katona József Színház
Kecskemét
1965-66.

OLÁH MARGIT

NÉZD MEG AZ APJÁT

Zenés vígjáték

Versek: ROMHÁNYI JÓZSEF

Zene: HORVÁTH JENŐ

SZEREPLŐK:

Balogh Zsuzsa	VETRÓ MARGIT
Kerekes Péter	PERLAKI ISTVÁN m. v.
Kerekes György	PERÉNYI LÁSZLÓ
Kerekes Györgyné	GÖNDÖR KLÁRA
Bódog Rezső	KOMLÓS JÓZSEF
Ági	FODOR ZSÓKA
Gizike	BORBÍRÓ ANDREA
Balogh papa	SZALMA SÁNDOR
Balogh mama	MOJZES MÁRIA
Bandi	PETŐ BÉLA
1. fiú	HORVÁTH FERENC
2. fiú	GOMBOS JÁNOS
Lányok	TÓTH BEA, BLAHOTA MÁRTA BUJDOSÓ MÁRIA, BACHMANN M. NAGY MÁRIA, BARTA MÁRIA

KATONA JÓZSEF MEGYEI KÖNYVTÁR
1995/148/81
KECSKEMÉT

Díszlettervező: TÍMÁR JÓZSEF

Jelmeztervező: FEKETE MÁRIA

Karmester: KERNY KÁLMÁN és HOMOKI FERENC

Koreográfia: BORBÍRÓ ANDREA

Rendező: MARGITTA GÁBOR

Bemutatjuk az írónőt

„Nézd meg az apját" hirdetik a plakátok. S mikor a néző az író után érdeklődik, új névvel találkozik.

Ez a bemutató előadás új szerzőt avat. Oláh Margit fiaal újságírónőnek ez az első darabja.

Néhány évvel ezelőtt még műszaki rajzoló volt egy kutatóintézetben. Nem szerette a kötött munkaidőt. Emberekkel akart beszélgetni és rögzíteni. De nem a rajzpapírra. A számolás mindig a gyengéje volt; írni akart. Ez a beszélgetni vágyás, ez a nyugtalanság hajtotta a zsurnalisztika zajosabb vizére. Nincs írói múltja, nem állnak mögötte sem sikerek, sem bukások, csak az iskolaévek zsenge próbálkozásai, néhány újságtárca, tudósítás és az utóbbi időben magnóra rögzített beszélgetések rádióriportok. Nem tudott megmaradni egy rovatnál, vagy egy műfajnál. Akit minden érdekel, az türelmetlen. Új témákat, új kifejezési formákat keres. Hogyan lesz egy újságíróból színdarabíró? Talán úgy, hogy egyszer csak észreveszi, hogy riport helyett dialógusok csúsznak ki a tolla alól, hogy nem bekezdésekben, hanem színpadképekben dolgozik és egyszer rajtakapja magát azon, hogy nem olvasó, hanem nézőközönségnek ír. Valahogy így született ez az első darab, amely műfaját tekintve zenés vígjáték, de úgy is lehetne fogalmazni, riportjáték három felvonásban.

Félreértés ne essék: a darab riportszerűsége nem témájában, hanem életközelségében van. Az első felvonás négy nap alatt készült, a harmadik egy hónapig. A harmadik felvonás írása közben a helyzetkomikum konfliktusában feszülő emberi konfliktusok feloldásánál érezte először, hogy a könnyű műfaj egyáltalán nem könnyű. S milyen könnyű most leírni, így született ez a darab. Pedig a dolog talán nem is olyan egyszerű. Amíg egy új életet a világra szülnek, az kilenc hónap. S mennyi kell az ötlettől, a szándéktól, a gondolattól a bemutatóig? Bizony ennél több. Mikor ezernyi megfigyelésből, nekirugaszkodásból, fellendülésből, letörésből megszületik a „mű" — ez még csak az első lépés. A második: elolvassák. Tetszik, de..... S akkor kezdődik a színházi munka az íróval. Évek, viták, kísérletek, lassan kialakul valami. A csontokra hús, izom rakodik. Beleépül a szövegbe a zene, a versek. S akkor kezdődhet a próza. Mennyi beszélgetés, izgalom, gyötrődés és bizalom kell. Bizalom az elsőműves szerzőben. Bizalommal felfedezni a tehetséget! A fiatal írónő bizalmat kapott a színháztól s most azt kér a közönségtől is. Szerzőtársai — a már beérkezett, sikeres Horváth Jenő és Romhányi József — annyira bíztak benne, hogy munkájukat adták e darabhoz. A színház nagy társasjáték — szerzők —színészek — közönség — szép felnőtt játéka.

Új partner érkezett, fogadjuk szeretettel.

Oláh Margit

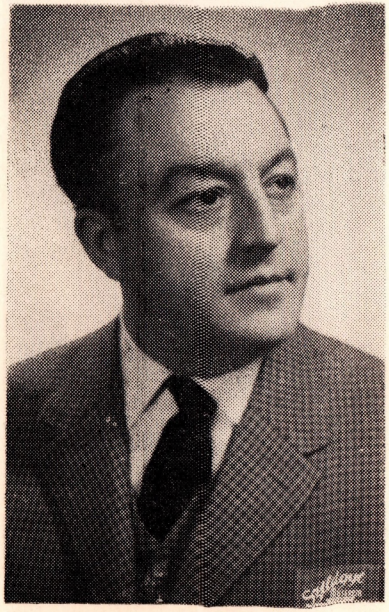

Horváth Jenő

Horváth Jenő Budán él, a Városmajor fölött egy kedves hangulatos villában. A legszebb szobában hatalmas zongora áll, a falon a nagy klasszikus zeneszerzők képe keretben, melletük mindenütt plakát és plakát. Régi és újabb sikerek emlékei, fővárosi és vidéki, sőt külföldi bemutatók színlapjai. Első nagyoperett bemutatója: 1942. Városi (ma Erkel) színház, a „Boronkay lányok". A „Francia pezsgő" már a felszabadulás után, 1945-ben kerül színre — s néhány nap múlva Pesten mindenki arra járta a foxot: Három boci legel... „Este fess a pesti nő" — ez a „Csak a nővel ne" nagy slágere —, s ahogy gyűlnek a falakon a plakátok, nő a népszerű slágerek száma. Operettek, zenés vígjátékok születnek egymás után. Szám szerint a mai premierig huszonegy. A „Nézd meg az apját" c. zenés játék Horváth Jenőnek a negyedik kecskeméti ősbemutatója lesz már. Bizonyára sokan emlékeznek még a „Lányok a Dunán" a „Balaton szépe" és a tavaly nagy sikert aratott „A gyereket a gólya hozza" nagyszerű melódiáira. Pedig tanárai, Kodály Zoltán és Siklós Albert a Zeneakadémián meg voltak győződve arról, hogy Horváth Jenő nevét a koncertplakátokon és nem a színháziakon olvashatják majd. „Komoly" muzsikusnak szánták felkészültsége tehetsége alapján. Őt azonban évtizedekig jobban vonzotta a nehéz „Könnyű" zene. Bár a „Mókustánc" vagy a Budapest concertino" meggyőzi a hallgatót, hogy tanárai sem tévedtek. S ha vágyakról, további tervekről kérdezzük Horváth Jenőt, akkor ma már a zenés játékok mellett legszívesebben vígoperát, daljátékot írna.

Erre a negyedik bemutatóra a szerző távollétében került sor. Szeptember óta amerikai turnén van. Két év alatt másodszor. Csikágó, Torontó, Montreal s a többi nagy városok szeretettel fogadják Horváth Jenőt, aki nagy invencióval szerzett számait éppen olyan tehetséggel adja is elő.

Horváth Jenő dallamai mindig megtalálják az utat a közönséghez. Fülbemászóak, kellemesek, hangulatosak és kitűnően hangszereltek. Hiába, ezt a „könnyű" muzsikát csak „nehéz" tudás és tehetség árán lehet ilyen könnyeddé, kedvessé és harmonikussá tenni.

Romhányi József

Romhányi József ötéves korában ismerkedett meg a muzsikával s még érettségi után is azt tartotta jövendő hivatásának. A Zeneakadémia operatanszakára íratkozott be, s tanulmányai befejeztével egyaránt értett a vokális és hangszeres muzsikához. A szövegírás már tanulmányai idején is foglalkoztatta, de ekkor még csak kedvtelésből, társai kérésére fordítgatott dalszövegeket, operarészleteket. E kedvtelésből azonban hamarosan hivatás lett. Nem lett hűtlen a zenéhez — sőt zenei tudása birtokában versei mindig a zenét szolgálták, de — irodalmi vonatkozásban. Első munkái még kizárólag a komoly zenét szolgálták. Később — eleinte csak kedvtelésből tréfás verseket faragott. Idestova húsz éve lesz, hogy egy akkor még szinte ismeretlen, hosszú fiatalember megjelent, 1947. szilveszterén egy esztrádműsoron és elszavalta egyik állatversét. A közönség hamarosan megtanulta a nevét. Mennyi szín, szatíra, gúny, humor volt ezekben a versekben. (Egyet mutatóba közlünk füzetünkben.) S azóta a könnyebb Múzsa szolgálata is kedvére való. Vagy húsz operett, és jó néhány opera fordítása fűződik nevéhez. Jelentősebb operaszövegei: Brankovics György, Báthori Zsigmond, Kádár Kata.

Állandóan, lázasan dolgozik. A T.V. főmunkatársa, ír fordít, dolgozik a legkönnyebb és legnehezebb múzsának — egyforma tudással és odaadással.

NÉZD MEG AZ APJÁT

Az eredeti közmondás úgy hangzik: Nézd meg az anyját, vedd el a lányát s a figyelmeztetés a házasulandó ifjaknak szólt, Oláh Margit vígjátékában a lány nézi meg a papát, hogy „elvehesse" a fiát. A változó idővel változnak a közmondások is, s mióta ismerjük G. B. Shav Annáját a Tanner John-ból — no meg saját korunkat is — senki sem csodálkozik a határozott lányokon, akik, ha valakit szeretnek azt férjül is veszik. Egy ilyen talpraesett mai lány a hőse ennek a játéknak is. Zsuzsa szereti Pétert, őszintén és türelmetlenül. Még albérleti szobát is szerez jövendő otthonként. Csak a fiú gyávaságát nem tudja legyűrni. Péter tiszteli és szereti apját, akinek szigorú elvei vannak — s nem mer elé állni házassági tervével. Zsuzsa mindezt unja s cselekvésre határozza el magát: barátnőjével, Ágival főzi ki a nagy haditervet. Megtudta, hogy Péter apja és annak barátja autóval Agárdra utazik a nyaralójukat rendbe tenni. A két lány az országúton várja a papa kocsiját s bízva szerencséjükben „lestoppolják" a papát, — akinek talán mégsincsenek olyan szigorú elvei, mert a két csinos lányt azonnal vendégül hívja a nyaralóba. Zsuzsa megindítja a jól felépített haditervet a papa ellen — akinek megtetszik a lány. Közben Péter hiába várta Pesten Zsuzsát, s ez megérleli benne a döntést, nem halogatja tovább, apja elé áll, most rögtön, Agárdon. S már ott is terem, a legrosszabbkor. Még a mama is megérkezik, s a helyzetet felettébb gyanúsnak találja. Zsuzsa miután megnézte és megfőzte a papát, már menne is, de összefut Péterrel s a magyarázkodás nagy leleményt kíván, hát még mikor az egész család összefut, s a papa arról értesül, hogy jövendőbeli menye és Zsuzsa egy személy. A bonyodalom és félreértések sorozata teljes, ebből csak Zsuzsa ügyessége és Péter édesanyjának tapintatos szeretete vezetheti ki a társaságot.

Bemutatjuk a darab rendezőjét: Margitta Gábort

Nehezen lehet néhány sorban jellemezni. Nem régóta hivatásos rendező. 1959-ben még irányító mérnök volt, amikor megpályázott egy főiskolai állami ösztöndíjat. Addig nagyon sokat utazott és élt külföldön, ahol tanult, dolgozott, segédrendezőként is működött. A Katona József Színház-i szerződését megelőzte két szezon a Győri Kisfaludy Színháznál, ahol zenés vígjátékokat, klasszikus és mai tárgyú darabokat rendezett, sok helyi és sajtó sikerrel. Főiskolai évei alatt több alkalommal segédrendező volt a Nemzeti Színházban, a Budapesti Katona József Színházban, a szegedi ünnepi játékoknál („Az ember tragédiája".) Vidám természetű, de ez nem zárja ki a komolyabb darabok iránti vonzalmát. Kedveli a bizarr vígjátéki helyzeteket és a több síkon mozgó lélektani bonyodalmakat.

Most „azon igyekszik, hogy a kecskeméti bemutatója jól sikerüljön, a közönség három igazán szórakoztató, — néha elgondolkoztató — órát kapjon e darabtól".

Margitta Gábor

Perlaki István m. v.

1962 nyarán Perlaki István azzal búcsúzott a társulattól: „viszontlátásra". S most közel négy esztendei szünet után ismét itt üdvözölhetjük. Az a négy esztendő, amit 1958—62-ig Kecskeméten töltött színész és közönség számára egyaránt kedves volt, s mindkettőben maradandó nyomot hagyott. A friss diplomán még alig száradt meg a tinta, mikor a színház bízva tehetségében, szebbnél szebb feladatokkal látta el, a közönség pedig hamar megszerette ezt a kedves, tehetséges és sokoldalú színészt. Perlaki a zenés vígjátékok ifjú hőseiben, kedvvel, komédiázott, de művészi alázattal nagyszerűen formálta meg Rómeót, a világirodalom legszebb alakját.

Most egy zenés darab főszerepére tért vissza, abba a városba és abba a színházba, melyhez annyi szép szerep és siker emléke fűződik.

Az ifjú pár: Zsuzsa és Péter

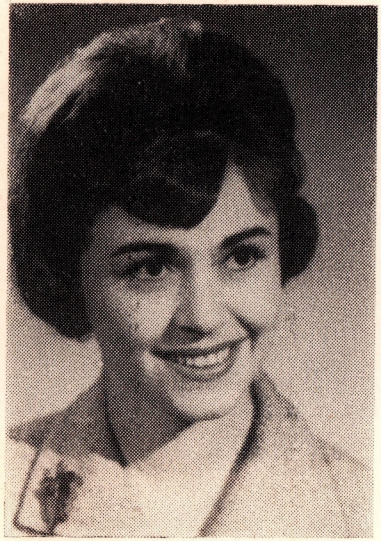

Vetró Margit

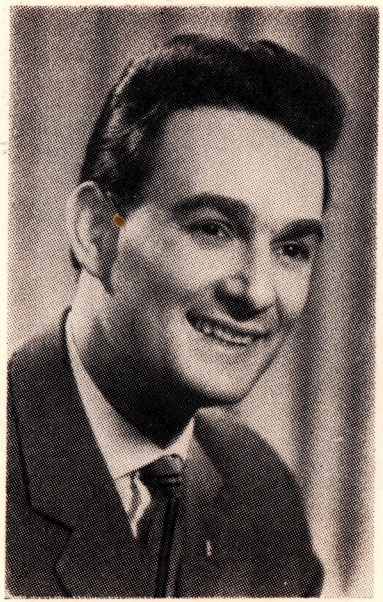

Perlaki István

Göndör Klára

Mojzes Mária

Perényi László

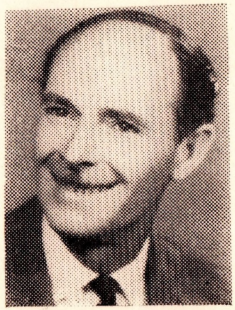

Szalma Sándor

Komlós József

Fodor Zsóka

Borbíró Andrea

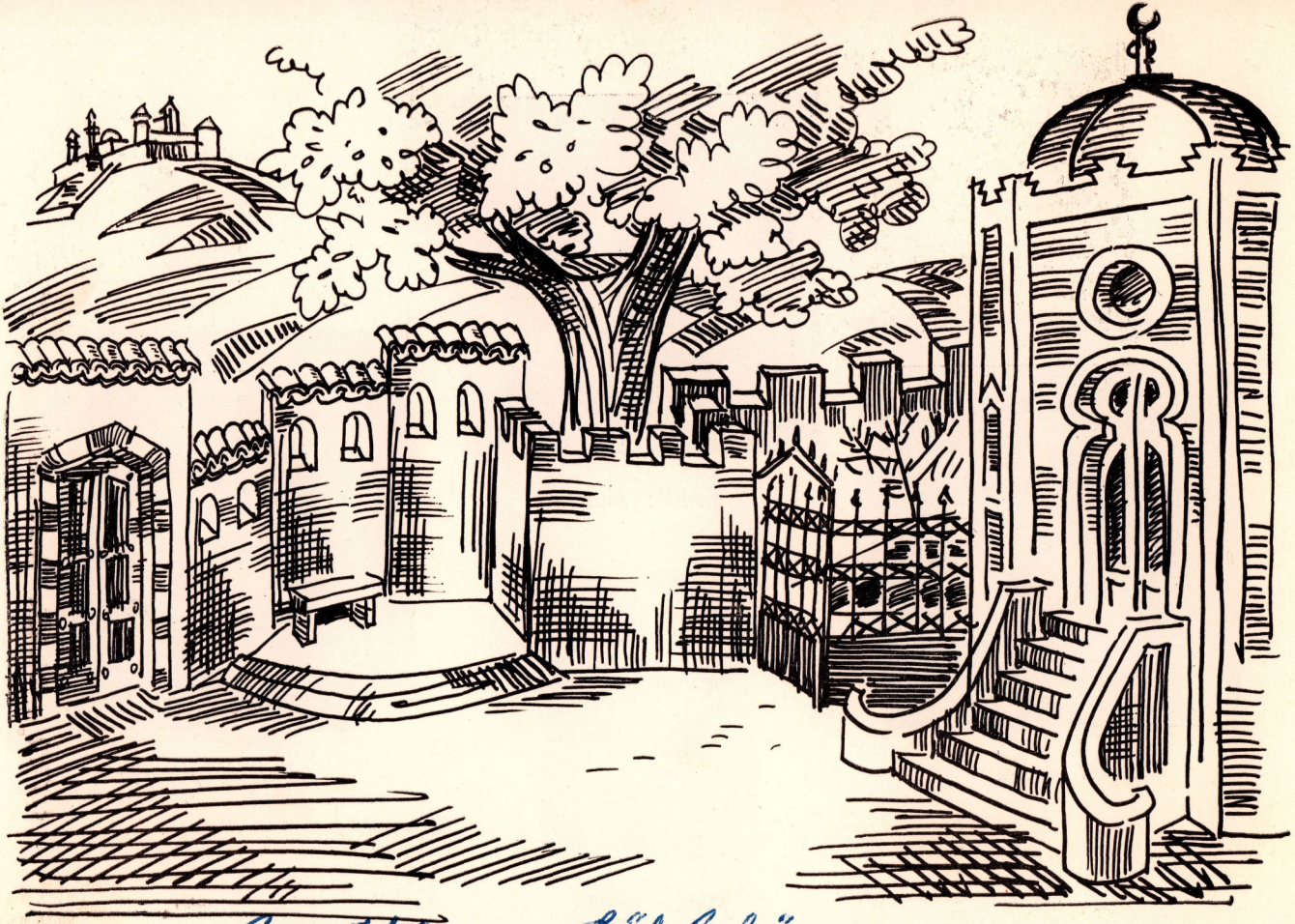

Borsa István „Gül Baba"

~~Tímár József~~ díszletterve a ~~„Nézd meg az apját"~~ c. darabhoz.

Születtem Dolhán, egy kutyán,
tizenkettőben, Gezarol után.
Atyám
paraszti sorban élt egy lobogós gatyán,
anyám egy cipész vérét kicsikarva
átment a kisiparba.
Kiskoromban elláttam már bolhai tisztemet,
s csípésem jelentősen viszketett.
Lakókutyám egy kis pulipintyó
mint jó
suba betakart,
de többet akart
ifjúi vágyam tavaszra,—
átköltöztem hát egy tágasabb kuvaszra,
mely nemsoká a plébános ebe lett.
Szemem előtt ekkor már a papi pálya lebegett.
A lelkem felkészült,
s a tornácon, hol este a lelkész ült,
magam is reverendába bújtam.
Ám az új tan
a jámborság nem kötött le sokáig.
Megláttam másnap a szakácsnő bokáit,
fogtam
magam, s kiugrottam.
De csalódtam benne. Sós volt és lagymatag.
Az örökös hagymaszag
tönkretette a gyomrom,
és olyan testes volt, hogy féltem agyonnyom.
Nem maradtam egy estét sem,
elszöktem a sekrestyésben,
aki velem a kocsmába tántorgott.
Magához vett a kántor ott,
s hogy lett tanyám egy tanár úr nadrágja?
— ez a kis út nagy dráma
a kántorné életében.
Én megértem.
Így kerültem iskolába, amit néhány diákban
tisztességgel kijártam.

ROMHÁNYI JÓZSEF:

Egy költői vénától jól becsípett bolha
önéletrajzregényét
nekem mondta tollba.

Tanulnunk ugyan csak ritkán akaródzott,
de mivel az osztály sűrűn vakaródzott,
szavamra
valamit mégiscsak szívhattam magamba.
Érettségi vizsgákon én átmentem...
...az elnökre.
Felnyögve
kaparászott utánam,
s bár az ízét útáltam,
mégis pályám érdekében
addig benne éldegéltem,
amíg a rég áhított
fővárosba szállított.
Az elnök egy kis szinésznőt szeretett.
Így kaptam szerepet
az egyik színpadon,
de nem szerepeltem sosem a színlapon,
mert atyám tanácsa mindig bennem marad:
sohase engedd kinyomni magad.
Szinésznőm íllatos szoknyáján hintázva
jártam a színházba.
Az öltözőpad alatt
én is mindíg jól kicsíptem magamat.
Ám az én művésznőm, felelőtlen fruska,
ráerőszakolt egy színikritikusra.
Azt hittem vérembe megy most ész, értelem,
de száraz volt, fanyar, avas és vértelen,
ezért ugrottam át Önhöz egy két napra,
többi rajongómat inkább megváratva.
Csináljunk együtt egy jó, csípős darabot.
— S ezzel a bolha jól belémharapott.
Akkorát csaptam rá, hogy hasad a paplan.
Hogy ugrott el mégis? — Megfoghatatlan!
Veszítve karriert, nagy lakomát,
riadtan menekült az ablakon át.
Tovatűnt egy kóbor eben kutyagolva,
s lett, ami volt: kutyabolha.

Mély, mint a Hámori tó,
ilyet rajzol a képzelet,
két kerek kék szemed mámorító.
Mély titkok vára a szád,
féltve zárja le hét lakat
ott lakik régen a hallgatag vágy.
Nyitsd fel ma zárát,
száz csoda vár rád,
mesébe illő boldogság.
Mély, mint a Hámori tó,
ilyet rajzol a képzelet,
két kerek szép szemed bátorító.

Atyai szeretettel néz rám,
én csak hallgatom némán
sok kedves bókját.
Jól érti módját.

Ne higgyen semmi rosszat rólam
Nem csak bók, üres szólam.
Elhinni oly jó,
Sokat ér ez a szó, ha a szíve szava:
Mély, mint a Hámori tó,
ilyet rajzol a képzelet
két kerek kék szemed mámorító.
Mély titkok vára a szád,
féltve zárja le hét lakat
ott lakik régen a hallgatag vágy.
Nyisd fel ma zárát,
száz csoda vár rád,
mesébe illő boldogság.
Mély, mint a Hámori tó,
ilyet rajzol a képzelet,
két kerek szép szemed bátorító

Előkészületben

Radzinszkij:

104 oldal a szerelemről

Bemutató: február 11-én

KATONA JÓZSEF MEGYEI KÖNYVTÁR · KECSKEMÉT
1995 | 148 | 8h

Ára: 2—Ft.

Szerkeszti: Siklós Olga
66. 39 BNYV Kecskemét — F. k.: Nádasdy Ferencné